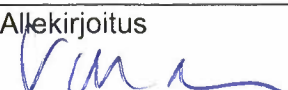

KOKOUSAIKA	Keskiviikko 24.8.2022 klo 17.00-18.09	
KOKOUSAIKKA	Suvanto	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Helena Tabell Sirpa Tyni Veli-Matti Siekkinen Samuli Kortelainen Mikko Jauhiainen Ensio Turpeinen Kerttu Andersson	puheenjohtaja
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Ahonen Ville Pellikka Minna, poissa Paananen Jari, poissa Emilia Savolainen, poissa	sivistysjohtaja, esittelijä, pöytäkir- janpitäjä kunnanhallituksen puheenjohtaja kunnanhallituksen edustaja kunnanjohtaja
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja saapuvilla olevien jä- senten määrään nähden päätösvaltaiseksi.	
ASIAT	§§ 36-42. Lisäasia § 43 hyväksyttiin otettavaksi käsittelyyn.	
PÖYTÄKIRJAN TARKAS- TUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta)	Pöytäkirja tarkastetaan kunnantoimistolla 26.8.2022. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Veli-Matti Siekkinen ja Ensio Turpei- nen.	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOI- TUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Helena Tabell	Pöytäkirjanpitäjä Ville Ahonen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Tarkastusaika Keitele, 26.8.2022	
Pöytäkirja on tarkastettu ja to- dettu kokouksen kulun mu- kaiseksi. Pöytäkirjan käsittely- lehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme	Allekirjoitukset Veli-Matti Siekkinen	 Ensio Turpeinen
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Keiteleen kunnantoimisto, kunnan verkkosivut	29.8.2022
	Virka-asema pöytäkirjanpitäjä	Allekirjoitus Ville Ahonen

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Pykälä	Liite	Asia
36	OM A	NILAKAN YHTENÄISKOULUN LUKUVUODEN 2022-23 SUUNNITELMA
37	OM B	AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN KAUDEN 2022-23 SUUNNITELMA
38	OM C ja OM D	SIVISTYSLAUTAKUNNAN OSAVUOSIKATSAUS Q2/2022
39	Liite 1 OM E	MUUTOSHAKEMUS / KOULUKULJETUS (EI JULKINEN)
40	Liite 2A ja 2B	OPETUSSUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN SEKÄ SUUNNITELMA KAS- VATUSKESKUSTELUJEN JA KURINPITOTOIMIEN KÄYTÖSTÄ
41		TIEDOKSI ESITETTÄVÄT ASIAT
42		VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖKSET / SIIRTÄMISESTÄ PÄÄTTÄMINEN
43		TÄYTTÖLUPA / SIV 50 KOULUNKÄYNNINOHJAAJA / TSEMP- PIOHJAAJA

NILAKAN YHTENÄISKOULUN LUKUVUODEN 2022-23 SUUNNITELMA

Sivistysltk
36 §

Opetussuunnitelman perusteiden luku 1.2. velvoittaa opetuksen järjestäjää tekemään lukuvuosittain suunnitelman, jolla täsmennetään, miten opetussuunnitelmaa toteutetaan lukuvuoden aikana. Tästä lukuvuosisuunnitelmasta tulee tiedottaa keskeiset asiat oppilaille ja näiden huoltajille. [Linkin videolla pääset](#) tutustumaan vuosisuunnitelmaprosessiin koulussamme.

Opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on turvata ao. koulutusta koskevan lain tarkoituksen toteuttamista, tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa. [Linkin videolla pääset tutustumaan](#) ohjausjärjestelmään ja miten se meillä liittyy arviointiin.

Opetusministeriö on julkaissut perusopetuksen laatukriteerit 2010. Perusopetuksen kansallisten laatukriteereiden tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolistaa tarjontaa sekä turvata opetusselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta.

Keiteleen kunnan perusopetuksessa aloitettiin 1.8.2012 alkaen laatutyö, jolloin laadun kehittämistä varten perustettiin laaturyhmä, jonka muodostaa Nilakan yhtenäiskoulun johtotiimi ja sivistyslautakunnan edustaja.

Laadun kehittäminen perustuu vuosittaiseen suunnitelmaan liitettyihin kehittämiskortteihin. Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 10.6.2021 lukuvuosien 2021-2025 kehittämiskohteet seuraavasti:

A Tiimiorganisaation muutos

B Prosessien kehittäminen. Kehitettävät prosessit ovat **digi, ohjaus, liikkuva koulu, yhteisöllisyys ja hyvinvointi** ja niitä voidaan painottaa eri lukuvuosille. Lukuvuonna 2022-23 painottuu hyvinvointi. Seuraavan lukuvuoden painotuksista päätetään vuosisuunnitelman arvioinnin yhteydessä.

Kehittävien prosessien painotus lukuvuosina 2021-2025

Lv	Painotettava prosessi	Jatkuva
2021-22	Ohjaus	Digi
2022-23	Hyvinvointi	Digi
2023-24		Digi
2023-25	(Laadun arviointi)	

/...

NILAKAN YHTENÄISKOULUN LUKUVUODEN 2022-23 SUUNNITELMA...

Nilakan yhtenäiskoulun opettajakunta käsitteli lukuvuoden 2022-23 vuosisuunnitelmaa kokouksessaan 11.8.2022. Vuosisuunnitelma [oheismateriaalina OM A](#) (arkistoidaan erikseen).
(Valm. sj VA)

Esitys: Sivistyslautakunta hyväksyy Nilakan yhtenäiskoulun suunnitelman lukuvuodeksi 2022-23 opettajakunnan esittämässä muodossa.
(Esitt. sj VA)

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN KAUDEN 2022-23 SUUNNITELMA

Sivistysltk
37 §

Perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011). Kunnan tulee hyväksyä laissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa varten toimintasuunnitelma. Aamu- ja iltapäivätoimintaa varten laaditaan luku- vuosittain vuosisuunnitelma.

ApIp-toiminnan ohjaajat ovat laatineet oheismateriaalin B mukaisen vuosisuunnitelman kaudelle 2022-23. Suunnitelma arkistoidaan erikseen.

(Valm. sj VA)

Esitys:

Lautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi aamu- ja iltapäivätoiminnan vuosisuunnitelman kaudelle 2022-23.
(Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

SIVISTYSLAUTAKUNNAN OSAVUOSIKATSAUS Q2/2022

Sivistysltk
38 §

Kunnanhallitus hyväksyi vuoden 2022 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet kokouksessaan 24.1.2022. Talousarvion seurannassa hallintokunnat veloitetaan kolmen kuukauden välein käsittelemään euromääräisten tavoitteiden toteutuminen. Euromääräisten tavoitteiden lisäksi on toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen raportoitava kesäkuun lopun tilanteen mukaan.

Sivistyslautakunnan [euromääräisten \(OM C\)](#) ja [toiminnallisten \(OM D\)](#) tavoitteiden toteutumisen seurantatiedot 1-6/2022 oheismateriaalina. (Valm. sj VA)

Esitys:

Sivistyslautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi sivistyslautakunnan talousarvion seurantatiedot 1-6/2022. (Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

OPETUSSUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN SEKÄ SUUNNITELMA KASVATUSKESKUSTELUJEN JA KURINPITOTOIMIEN KÄYTÖSTÄ

Sivistysltk
40 §

Opetussuunnitelmien perusteita ja määräyksiä täsmennettiin, jotta koulut ja oppilaitokset voivat puuttua aiempaa tehokkaammin kiusaamiseen ja syrjintään

Muutokset löytyvät **ePerusteista Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteista 2014 luvuista** "Esiopetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet", "Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet" ja "Oppilas-huolto", kappaleesta "Yhteisöllinen oppilashuolto".

Muutokset löytyvät **ePerusteista Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista 2014 luvusta**

*"Perusopetus yleissivistuksen perustana",

*kappaleesta "Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet", *

luvusta "Oppimista ja hyvinvointia edistävän koulutyön järjestäminen",

kappaleista "Yhteinen vastuu koulupäivästä", "Kasvatuskeskustelut ja

kurinpidollisten keinojen käyttö" ja "Paikallisesti päätettävät asiat" sekä

*luvusta "Oppilashuolto", kappaleesta "Yhteisöllinen oppilashuolto".

Muutokset löytyvät **ePerusteista Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteista 2015**

*luvusta "Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat" ja "Op-pilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki",

*kappaleesta "Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista".

Määräyksen mukaan esiopetuksen ja koulutuksen järjestäjien tulee huo-mioida kiusaamisen ehkäisyyn ja kurinpitoon liittyvät opetussuunnitel-mien perusteiden sekä muiden määräyksien muutokset, jotka tulevat voimaan 1.8.2022.

Seuraavassa tiivistelmä muutoksista

Esiopetus ja 5-6 vuotiaiden esiopetuskokeilu

- Lapsen edun ensisijaisuus. Lapsen edun ensisijaisuus on jatkossa huomioitava esiopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä pää-tettäessä.
- Lasten ohjaaminen yksilöinä ja ryhmänä ottamaan vastuuta omasta käyttäytymisestään ja siitä, että ryhmässä ei kiusata, syrjitä tai aiheu-teta vaaraa. Lisätty myös tarkennus aikuisen läsnäolosta ja ohjauk-sesta turvallisuuden varmistamiseksi.
- Opettajan, päiväkodin johtajan ja rehtorin ilmoitusvelvollisuus. Heillä on jatkossa velvollisuus ilmoittaa huoltajalle tai muulle edustajalle epäilyistä kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta esi-opetuksessa tai matkalla esiopetukseen. Ilmoitusvelvollisuus koskee kohteena ollutta ja epäiltyä lasta.

J...

OPETUSSUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN SEKÄ SUUNNITELMA KASVATUSKESKUSTELUJEN JA KURINPITOTOIMIEN KÄYTÖSTÄ...

Perusopetus ja perusopetukseen valmistava opetus

- Lapsen edun ensisijaisuus. Jatkossa lapsen edun ensisijaisuus on huomioitava opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä.
- Oppilaan velvollisuuksiin on lisätty vaatimus syrjimättömyydestä. Oppilaan on jatkossa käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.
- Opettajan ja rehtorin ilmoitusvelvollisuus laajeni. Heillä on jatkossa velvollisuus ilmoittaa huoltajalle tai muulle edustajalle epäilty kiusaaminen, häirintä, väkivalta ja syrjintä oppimisympäristössä ja koulumatkalla. Ilmoitusvelvollisuus koskee kohteena ollutta ja epäiltyä oppilasta.
- Kurinpitokeinot on muutettu kurinpitotoimiksi. Kurinpitotoimiin tulleet muutokset:
 - Koulutuksen ja opetuksen järjestäjän tulee jatkossa kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.
 - Jäljellä olevan työpäivän lisäksi myös seuraava työpäivä voidaan evätä oppilaalta perustellusta syystä, jos opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa sen suunnitteluun, miten oppilaan turvallinen paluu takaisin opetukseen toteutetaan. Oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä aiemmin säädetyin perustein. Epääminen on mahdollista, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.
 - Opetuksen epäämistilanteissa oppilaalle on järjestettävä oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi on järjestettävä muu tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.
- Lisätieto: Jatkossa toiminnassa huomioidaan perusopetuslain muutos ns. kaksoisrangaistavuuden (POL 36c§) poistumisesta. Muutos parantaa perusopetuslakiin sisältyvien kurinpitotoimien käytettävyyttä, vaikka samassa asiassa olisi käynnistynyt rikosoikeudellinen prosessi.

Nilakan yhtenäiskoulun prosessit ja toimintakulttuuri ovat olleet uusien periaatteiden mukaisia jo ennen muutoksen voimaantuloa, toki lakiin ja perusteisiin tehdyt muutokset antavat koululle lisää työkaluja puuttua huonoon käytökseen.

(Valm. sj VA)

./..

OPETUSSUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN SEKÄ SUUNNITELMA KASVATUSKESKUSTELUJEN JA KURINPITOTOIMIEN KÄYTÖSTÄ...

Esitys: Sivistyslautakunta päättää päivittää Keiteleen opetussuunnitelmaa [liitteen 2 A kuvatuissa kohdissa](#) noudattamaan opetussuunnitelman perusteita ja hyväksyy [liitteen 2 B mukaisen suunnitelman](#) kasvatuskustelujen ja kurinpitotoimien käytöstä otettavaksi käyttöön 1.8.2022 alkaen.
(Esitt. sj VA)

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

TIEDOKSI ESITETTÄVÄT ASIAT

Sivistysltk
41 §

Esitys: Sivistyslautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi seuraavat asiat:

- K.hall. 6.6.2022 / [Nimikkeen muutokset ja täyttöluvat](#) SIV 109, 110 ja 130
- Valtuusto 20.6.2022 / [Tilinpäätöksen 2021 hyväksyminen](#)
- AVI 6.6.2022 / [Avustuspäätös liikuntapaikkarakentaminen](#)
- OKM 21.6.2022 / [Avustuspäätös Nilakan alueen Vakan media- ja tvt-
taidot](#)

(Esitt. sj VA)

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖKSET / SIIRTÄMISESTÄ PÄÄTTÄMINEN

Sivistysltk
42 §

Sivistyslautakunnalle on toimitettu tiedoksi seuraavat viranhaltija-päätökset:

Sivistysjohtaja Ville Ahosen päätökset:

- Ta1 [Nilakan yhtenäiskoulun Chromebook ja suojakotelohankinta](#)
- He12 [Varhaiskasvatuksen opettajan SIV 109](#) valinta määräajaksi 1.8.2022-31.12.2023
- He13 [Varhaiskasvatuksen opettajan SIV 110](#) valinta määräajaksi 1.8.2022-31.12.2023
- He14 [Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan SIV 130](#) valinta määräajaksi 1.8.2022-31.12.2024
- He15 [Päiväkotiavustajan SIV 123 valinta](#) määräajaksi 15.8.2022-31.12.2023

Rehtori Ville Ahosen päätökset:

- Ti1 [Vahingonkorvaus /iPad-laite](#)
- Ti2 [Vahingonkorvaus /Ruokailuvälineet](#)
- Ti3 [Vahingonkorvaus /Ruokailuvälineet](#)

Kirjastonjohtaja Soile Kokkosen päätökset:

- Kirjastonjohtajan päätös [Henkilöstön osallistuminen Rutakon verkostopäivään 7.9.2022](#)

Varhaiskasvatusjohtaja Kirsi Tuonosen päätökset:

-

(Valm. ps EK)

Esitys:

Sivistyslautakunta merkitsee em. viranhaltijoiden päätökset tietoonsa saatetuksi.

Samalla sivistyslautakunta päättää, ettei se ota edellä mainituissa viranhaltijapäätöksissä mahdollisesti otto-oikeuden piirissä olevia asioita käsiteltäväkseen.

(Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

TÄYTTÖLUPA /SIV 50 KOULUNKÄYNNINOHJAAJA / TSEMPPIOHJAAJA

Sivistysltk
43 §

Vakanssin SIV 50 koulunkäynninohjaaja / tsemppiohjaaja haltija on irtisanoutunut 14.9.2022 alkaen.

2.5.2019 sivistystoimen vakanssitarkastelun perusteella Nilakan yhteiskoulussa tarvitaan kuusi koulunkäynnin ohjaajan vakanssia, jotta tsemppiohjaajan tehtäviä olisi mahdollista hoitaa. Lukuvuonna 2022-23 koulussa ei ole yhtään TOI-oppilasta (toiminta-alueittain opiskelevaa), jolloin toisen vanhempain vapaalla olevan ohjaajan sijaisuus on täyttämättä. Lukuvuoden 2022-23 vahvuus on 5 koulunkäynnin ohjaajaa ja tsemppiohjaaja.

Koska tilanne on muuttunut, tulee vakanssitarkastelu päivittää ja aikataulullisesti se oli suunniteltu TA23 yhteyteen Q1-Q2 aikana.
(Valm. sj VA)

Esitys:

Sivistyslautakunta pyytää kunnanhallitukselta lupaa vakanssin SIV 50 (koulunkäynninohjaaja / tsemppiohjaaja) täyttämiseen määräaikaaisesti ajalle 15.9.2022-3.6.2023. Määräaikaisuuden perusteena on talousarvion 2023 yhteydessä tehtävä vakanssitarkastelun päivittäminen.
(Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

OIKAISUVAATI-MUSOHJE	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.
Asiat	Pykälät: --
Oikaisuvaatimus- viranomainen	Keiteleen kunnan sivistyslautakunta Laituritie 1, PL 14, 72601 Keitele Sähköposti: keitele@keitele.fi Fax: 017 273 1099
Oikaisuvaatimus- oikeus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä: • se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) • kunnan jäsen
Oikaisuvaatimus- aika	Oikaisuvaatimus on tehtävä kunnallisvalituksen alaisista asioista 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja hallintovalituksen alaisista asioista 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Keiteleen kuntaan viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon , jollei muuta näytetä, seitsemän päivän (7) kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisuvaatimuk- sen muoto ja si- sältö	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: • päätös, johon haetaan oikaisua • se, millaista oikaisua vaaditaan • millä perusteella oikaisua vaaditaan Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.
MUUTOKSEN HAKUKIELTO	Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta (Kuntalaki 136 §). Pykälät: 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43 HallintolainkäyttöL 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

VALITUSOSOITUS	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.
Valitus- viranomainen	Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthinkatu 64, PL 1744, 70101 Kuopio Puh. 029 564 2502, Fax 029 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Asiat	Kunnallisvalitus, pykälät: -- Hallintovalitus, pykälät: 39 Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Pykälät --
Valitusoikeus	Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta valittamalla myös se, jolla on lain mukaan valitusoikeus asiassa.
Valitusaika	Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Valitusperusteet	Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Hallintovalituksen saa tehdä erityislainsäädännön mukaisesta päätöksestä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista. (HLainkäyttöl 5 §) Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava: • päätös, johon haetaan muutosta • millä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitukseen on liitettävä: • päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä • todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta • asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Oikeudenkäyntimaksu	Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään laissa tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista 701/1993.